

LBRIS

We know
books

MARIANA POPA-POTAISA

STRIGĂT INTERIOR

P O E M E

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2024

C U P R I N S

AURA IUBIRII CUVÂNTULUI SCRIS <i>de Mariana Popa-Potaisa</i>	7
PAȘI SPRE ETERNUL TĂRÂM AL CUVÂNTULUI <i>de Cezarina Adamescu</i>	9

1. POEZIA DIN SUFLET

SCRISUL DIN VIS	19
STRIGĂT INTERIOR	20
BOTEZUL ASTRAL	21
FLORILE CUVÂNTULUI	23
ROSTIRI FIERBINȚI	25
OGLINZILE TĂCERII	27
A FI	28
RĂTĂCITUL POEM	29
IZVORUL SUFLETULUI	30
REGĂSIREA DE SINE	31
IERTARE	32
ÎNALTĂ ROSTIRE	33
ALTER EGO	35
ALCHIMIA NEVORBIRII	36
ISTORIA A CURS PRIN MINE	37
HARTA SUFLETULUI	38
ROBIA DIN CUVÂNT	39
EXISTENȚA ÎN POEZIE	40
ORBITA SUFLETULUI	42
ÎNTRUPARE ÎN CUVÂNT	43

SUSPINUL CUVÂNTULUI.....	44
TĂCUTĂ PLACENTĂ.....	45
FRISON LIRIC	46
FELINA.....	47
PLENITUDINEA LUMINII	48
CONFESIUNE.....	49
DAU TOTUL PENTRU UN CUVÂNT	50
FASCINANTUL UNIVERS INTERIOR.....	51
MATRICEA POEZIEI	52
MAI PRESUS DECÂT TOATE	53
VERSUL.....	55
INSPIRAȚIE OBSTRUȚIONATĂ.....	56
GRAȚIOASA DATORIE	57
SUFLET DEVORAT	58

2. CONFESIUNEA NATURII

BALUL FLORILOR DE MAI.....	63
PRIMĂVARA IUBIRII.....	64
TRANSFIGURATUL TRUP	65
CASCADA	66
FLORI DE CAIS DANSEAZĂ.....	67
INCANTAȚIE SOARELUI	68
TĂLPI DESCULȚE.....	69
VITRALII MĂ COPLEȘESC	70
LIBERTATEA MUGURILOR.....	71
IMN DE PRIMĂVARĂ.....	72
LIMBAJUL FRUNZEI	73
LUCEFERI S-AU APRINS.....	74
SALUTĂRI DE VARĂ	75
ZBOR SUB SÂNII TOAMNEI	76

ÎN AURA MUNȚILOR.....	77
LACRIMA PIETREI.....	78
JOCUL CAST AL NATURII.....	79
VALSUL TOAMNEI.....	80
INIMA FRUNZELOR.....	81
LINIȘTEA DIN LACRIMA MUNTELUI.....	82
DANSUL NORILOR.....	83
MARE CLIPĂ GALBENĂ.....	84
FĂGĂRAȘII ÎN DIALOG DE VISE.....	85
FĂNTĂNI MESIANICE.....	86
INVITAȚIE LA BAL.....	87
EXTATICA TĂCERE.....	88
PLOAIA – REGINA VERII.....	89
FLUTURI ÎNDRĂGOSTIȚI.....	90
INFLORESCENȚE CARNALE.....	91
CÂNTUL DIMINEȚII.....	92
CROMATICĂ.....	93
FĂNTÂNILE DIN MUNȚI.....	94
MERELE DE AUR.....	95
PLOI FERTILE.....	97
ÎNSÂNGERATE FRUNZE.....	98
RĂNITA NATURĂ.....	99
VIOARA DE LUMINĂ.....	100
STATUI DE LUMINĂ.....	101
INCANTAȚIE SOARELUI.....	102

3. FREAMĂTUL VIETII

PSALM PENTRU VIAȚĂ.....	105
AVE MARIA.....	107
LIMBA ROMÂNĂ – ETERNUL ÎNCEPUT.....	108

PE O ARIPĂ DE VIS.....	110
UNDE EȘTI, DOAMNE?.....	112
PORUMBIȚA.....	113
DĂRUIREA RUGII.....	114
ZGOMOTUL ETERNITĂȚII.....	115
CETATE ROMANA.....	116
DINCOLO DE TIMP.....	118
FLOARE ALBĂ.....	119
FREAMĂT EXISTENȚIAL.....	120
ÎNCĂTUȘATĂ ÎN TÂRZIU.....	121
UMBRA POMULUI INFLORIT.....	122
ISTORIA A CURS PRIN MINE.....	123
NAUFRAGIATĂ.....	124
IUBITEI ANA.....	126
FIU AL CETĂȚII LATINE.....	127
SECUNDA DE IUBIRE.....	129
SORA TIMPULUI.....	130
CARPE DIEM.....	131
ACASĂ.....	132
ADORATELE.....	134
SCRISOARE DE LA TATA.....	136
VOCEA LĂUNTRICĂ A MAMEI.....	137
STEJARUL MEU.....	138
MANTII DE UITARE.....	140
IZVORUL SUFLETULUI.....	141
NEVĂZUTE MĂINI.....	142
CÂNDVA.....	143
ORBITA SUFLETULUI.....	144
ÎNGERII TE-AU RIDICAT.....	145
MELANCOLIE DECANTATĂ.....	146

MIRACOL.....	147
PRIVEȘTE ÎN JUR.....	148
POVESTE NETERMINATĂ.....	150
RĂSUFLARE ÎMI ERAI.....	151
PICTEZ ÎN SUFLET	152
SORB LUMINA	153
CEASUL NUNȚII DE AUR.....	154
VINO!	156
UN GÂND UITAT	157
TRECUT INTRATABIL	158
PE CĂMILĂ LA APUS DE SOARE	159
O PASĂRE UCISĂ	161
LACRIMI PENTRU EMINESCU	162
BUNICII	163
ALTARUL STRĂMOȘESC.....	164
CIUDATĂ MAGIE.....	165

4. EFECTUL PANDEMIC

HRANA SPIRITUALĂ.....	169
PĂMÂNTUL CERE REPAOS.....	171
CRUDĂ INSOMNIE.....	172
DISTANȚA IUBITĂ DE COVID	173
GRAȚIA IUBIRII DIVINE	174
DORUL AMÂNAT	176
SEARĂ DE CARANTINĂ	178
SINGURĂTATEA CULTURII.....	180
SINGURĂTATEA ÎMPART	181
ECUATORUL SĂ-L CUPRINDEM.....	182

5. POEZII TRADUSE

VIS ÎMPLINIT – LONDRA	185
<i>DREAM COME TRUE – LONDON</i>	186
SHAKESPEARE ÎN SECOLE TRANSCENDE	187
<i>SHAKESPEARE TRANSHAKESPEARE SCENDS THE CENTURIES</i>	189
RĂSĂRIT DE SOARE PE OCEANUL ATLANTIC.....	191
<i>SUNRISE ON THE ATLANTIC OCEAN</i>	192
CASCADA NIAGARA	193
<i>NIAGARA FALLS</i>	194
VENEȚIA	196
<i>VENICE</i>	198
LACRIMA FECUNDĂ	200
<i>LARME FÉCONDE</i>	201
JURNAL LĂUNTRIC.....	202
<i>JOURNAL INTIM</i>	203
COPACUL MEU	204
<i>MON ARBRE</i>	205
EROILOR DIN RĂZBOIUL ALB	207
<i>AGLI EROI DELLA GUERRA BIANCA</i>	208
CÂNTEC DE CRIN.....	209
<i>LILIENGESANG</i>	210
PLOAIA – REGINA VERII.....	211
<i>REGEN – KÖNIGIN DES SOMMERS</i>	212
INSULA AFRODITEI 阿佛洛狄忒岛	213
COPACUL DORINȚELOR DIN PAPHOS 来自帕福斯的许愿树.....	215
Statuia lui Iisus în Brazilia 巴西的耶稣像.....	217
UN ÎNGER.....	219
<i>İÇ MÜZİK</i>	220

6. HAIKU ȘI POEME ÎNTR-UN VERS

HAIKU – 5-7-5 – SECVENȚA NATURII MIRIFICE.....	223
POEME ÎNTR-UN VERS.....	225

7. CRONICI LITERARE

BIOGRAFIA SINELUI (Jurnal liric) <i>de Liviu COMȘIA</i>	231
Cele mai frumoase poezii „Încătușată în târziu” 2016 <i>de Ion MACHIDON</i>	233
„Gâlceava” prozei cu poemul (Extras din cronică) <i>de Nicolae GEORGESCU</i>	241
*** <i>de Ion MACHIDON</i>	243
Mariana Popa: Filonul eredității <i>de Ion Popescu TOPOLOG</i>	244
Mărturisiri și note de lector asupra cărții „Încătușată în târziu” a poetei Mariana Popa <i>de Melania Rusu CARAGIOIU</i>	246
Mariana Popa – Muzica astrelor – Haiku <i>de Niculina HALGAȘ</i>	253
Pânda de sine <i>de Nicolae STOIE</i>	255
Regăsirea de sine <i>de Nicolae STOIE</i>	256
Uitarea de sine <i>de Nicolae STOIE</i>	257
Portretul unei poete <i>de Monica POP</i>	258
„Ferestre spre lume” <i>de Doru MUNTEANU</i>	262
Profil de autor <i>de Doru MUNTEANU</i>	264
Sobrietatea sentimentală <i>de Mircea DOREANU</i>	265
Uimiri și trăiri în caleidoscop geografic Mariana Popa-Potaisa „Miracolul lumii într-o poveste nesfârșită” <i>de Nadia-Cella POP</i>	268

8. LANSĂRI DE CARTE ÎN IMAGINI

DE ACELAȘI AUTOR.....	295
-----------------------	-----

AURA IUBIRII CUVÂNTULUI SCRIS

Orice om caută să dea sens vieții lui și dacă găsește sensul, va stăpâni plenitudinea.

Sensul vieții mele s-a schimbat spre senectute în conștiința de a scrie. Viața ar fi mai săracă fără detaliile personale pe care le alătur existenței mele în ansamblul vieții. M-am raportat mereu la mașina timpului căutându-mi sinele, chiar mulțumind cerului pentru fiecare treaptă urcată în taina scrisului.

M-am evaluat, m-am căutat, m-am regăsit și apoi am uitat căutarea.

M-am îndreptat spre comunitatea celor care iubesc cuvântul scris alinându-mi acest dor în cenaclurile literare la Brașov, București sau Râmnicu Vâlcea pe care le frecventez.

Am venit dintr-o carieră a cifrelor exacte. Acum sunt depozitara unei experiențe de 20 de ani în arta scrisului, îmi evaluez „edificiul” construit prin cărțile editate în această perioadă. Simt nevoia și am chiar dorința fierbinte de a găsi și în activitatea mea semnele unei evoluții pentru a putea să merg mai departe pe drumul creației adăugând noi valențe spre înălțarea edificiului literar.

O altă ascendență scriitoricească pe care mi-am propus să o înalț spre o scară specifică ei este proza scurtă în jurnale de călătorii.

Un scriitor trebuie să fie posesorul unor calități multivalente. Voi aduna în Contul meu izbânda și înfrângerea pentru a-mi potoli dorul de a scrie. Voi sângea ca poetă odată cu anotimpurile anului, în fiecare primăvară voi renaște, vara voi cânta armonia culorilor și gustul fructelor, toamna voi fi bogată în vise galbene pentru ca iarna să-mi adun poveștile la gura sobei când tradițiile sărbătorilor mă vor duce în copilăria și tinerețea gândurilor.

Prin minte mi-a trecut întreaga viață. Zâmbesc recitând poezia „Clepsidra Tinereții”:

*„Tinerețea în clepsidră am scăpat-o
Am pierdut-o în a timpului cenușă.
Acum, mântuitor mi-e scrisul.
Uitării, tinerețea să dau?”*

Azi, tot mai des, când pășesc în al optulea deceniu, îmi ascult liturghia interioară a sufletului. Mă îndeamnă să scriu, să nu risipesc sămânța dorului de poezie.

Mariana POPA-POTAISA

PAȘI SPRE ETERNUL TĂRÂM AL CUVÂNTULUI

Mariana Popa este o poetă a naturii prin excelență. Și bogăția naturii îi oferă toate motivele s-o descrie în versuri agreabile, oglindă a propriilor stări sufletești.

Și iată că a sosit vremea culesului în potire de chihlimbar, a semințelor peregrinărilor prin lumea aceasta necuprinsă între hotare, pe care Mariana Popa le-a întreprins de-a lungul deceniilor, din dorința cunoașterii, a bucuriilor văzute și nevăzute decât cu ochii minții. Visele au devenit realitate și autoarea a vrut ca ele să rămână, nu numai în imagini fotografice ori sonore, ci pe un suport mai trainic, menit să dăinuie, până la cel puțin vârsta venerabilă de acum.

E un mod de a retrăi toate emoțiile, impresiile, contactele pe care le-a avut, de-a lungul miilor de kilometri, cât să-nconjoare pământul, cu frumuseți grăitoare și de negrăit. Acum realcătui lumea din cuvinte știute și inventate, ori chiar din cuvinte neinventate încă, pentru că nu totdeauna se găsesc cuvinte la discreție care să-ți redea trăirile, așa cum s-au petrecut.

Și poezia se pricepe cel mai bine să redea inefabilul care ne înconjoară, destul să avem ochi pentru asta.

Transfigurarea celor trăite în metafore poate ține loc de fotografii. De fapt, și poeziile sunt un fel de fotografii de cuvinte. Așezate frumos în album, adică între coperte de carte, se pot păstra spre știința urmașilor și reînvierea unor vremuri și locuri, cu care poate, omul nu se mai întâlnește în viață. Modul acesta de retrăire se substituie de multe ori, momentelor fericite pe care le-a trăit odinioară. Și sunt cu nimic mai prejos.

E ca și când cineva ți-ar oferi un buchețel de flori de nu-mă-uita. Nu-ți trebuie calești regale pentru a colinda cu închipuirea, meleagurile cunoscute sau virgine, cu ajutorul amintirilor. Poți să colinzi și pe jos, zile și nopți de-a rândul, pe urmele pașilor tăi de odinioară, înspre „izvorul sufletului”, care este ținta călătoriei.

Îți iei aliați raza de soare, boarea de vânt, ninsorile de petale. Martori ți-s întotdeauna copacii, apele și cerul statornic. Din toate acestea vor rămâne poveștile, istorisirile inedite, pe care le poți repeta la nesfârșit. Sunt și acestea cele mai frumoase daruri aduse din călătorii, croaziere și pelerinaje. Ghizi îți pot deveni păsările călătoare. Cu ochii scurși la zborul lor celest, nu te mai poți rătăci niciodată.

Dacă ar fi să inventariezi, câte surâsuri și câte lacrimi complice, ți-au fost martori, transpuse-n sintagme poetice!

Dar trăirile poetei nu pot fi doar exterioare, făcute cu trudă și oboseală, uneori copleșitoare, ci și trăiri interioare care revigorează sufletul, înprospătează inima, limpezesc ochiul, auzul, întreg trupul, redându-i pacea și liniștea trebuincioase unui alt început al noii zile în care poți străbate noi tărâmurii magice. Mereu de la capăt, mereu înainte.

Lucrările Creatorului sunt desăvârșite, dar și lucrările omului pot fi miraculoase.

Poetul poate fi și un mesager al minunățiilor Creației, din care și el face parte. Cu ajutorul închipuirii, poetul poate edifica sau năruie castele, puterea lui este uriașă și poate reclădi lumea din nimic sau dintr-un pumn de cuvinte. Poți chiar și să zbori cu ajutorul cuvintelor, să te iei la întrecere cu păsările și cu vântul. „Aripi îmi cresc,/ ca un zmeu în furtună/ mă-nalț,/ zbor și scriu,/ scriu și zbor,/ cuvinte cad,/ ating ploaia,/ respirația, sărutul,/ strigătul meu interior,/ amurguri sângerii” (Strigăt interior). Cu adevărat, cuvintele îți pot dăruie aripi. Nu de mătase, nu de ceară, precum cele ale lui Icar, ci aripi de visare, de modelat Frumosul și Binele.

Prin venele poetei curge alături de sânge, istoria, păstrată în ulcele de lut, trecând prin ea și depășind hotarele. Însă istoria lasă urme. O spun martirii, eroii, soldații anonimi, mamele și copiii rămași acasă, în așteptare.

Și iată cum vede poeta curgându-i istoria prin trup, simțindu-i pulsul clipă de clipă: „În ulcele de lut a curs istoria prin mine/ la Potaissa-cetate,/ botezată-ntre pereți scrijeliți de vechi hotare./ Izvor mi-a fost și-mi este în suflet/ încremenit/ dorul de strămoșeasca glie,/ solie a fost având rădăcini creștine./ Mă-mbrac în ia de la străbuni/ din când în când să simt pulsul/ și bătaia inimii celui dintâi strămoș,/ să treacă spre tinere vlăstare/ pe care la piept le strâng./ Visu-mi realitate se preface prin/ istorii de neam român./ Ea-mi transmite prin fibra/ borangicului/ de la moșul și strămoșul meu,/ o parte din sufletul neamului meu./ Gândul fibrei de în mă-nfioară/ când îl simt viu și pe ai mei umeri/ se-nfășoară” (Istoria a curs prin mine).

Însă poeta recunoaște că: „trăiesc neodihna/ căutării” (Robia din cuvânt). Dar în același timp, ea spune că e biruită de „dulcea robie din cuvânt” și doar în suflet se regăsește, aflându-și nemărginirea (Robia din cuvânt).

Pentru a-și urma traseul vieții și a ajunge la țintă, autoarea și-a alcătuit o hartă a sufletului. Urmând-o, a găsit calea spre lumina cu care poeta identifică poezia. Poezia care o mistuie clipă de clipă.

Altădată, poeta spune că sufletul ei stă ascuns în tornadă. Și de acolo îl aude suspinând și zbuciumându-se. Nu e mirare atunci, că poeta asemui sufletul cu Prometeu: „Prometeu-Cuvântul/ sfârtecat este de/ nimicul din noi!” (Suspinul cuvântului). Nu întotdeauna scrisul este bucurie, de multe ori el este suferință, procesul scrisului este dureros, iar Poezia e naștere: „În puterea cuvântului/ mă las/ precum Sirena purtată/ de valuri în neștire,/ unei suferințe/ a scrisului fără liman/ mă

predau./ Dorința-mi pândește/ venirea apusului,/ noaptea trudesesc și-n/ vis/ la nașterea cuvântului,/ întunericul îmi pedepsește/ mâna să nu scrie,/ mă rătăcesc în/ al silabelor labirint.// În beznă ridic/ punți între lumi,/ urc culmi,/ cobor pe țarm de mare,/ alung emoții,/ prejudecăți./ Zorile vin/ în concentrare de voință,/ tăcuta placentă aduce// la lumină/ poezia!” (Tăcută placentă).

Și tot sufletul îi servește de orbită pentru crugul poetic: „Rătăcesc/ pe orbita sufletului meu,/ întâlnesc umbre dragi mă invadează,/ încerc să le vorbesc,/ dispar.../ În urechea-mi aud/ Nihil Sine DEO!” (Orbita sufletului).

Și doar când apare inspirația, sufletul se înveșmântă în sărbătoare. Ceva ca o fragedă magie o împresoară, pătrunzându-i prin toate fibrele. Cuvintele se întrupează, apar chipuri alcătuite din tăceri, din cuvinte. Nu degeaba spune poeta: „Poezia îmi brăzdează viața” (Frison liric). Abia atunci dispăre din suflet pustiul. Până și timpul se oprește în loc, iar tăcerea tristeții amuțește, pe măsură ce libertatea renaște. (Frison liric). E un întreg proces care implică întreaga ființă: trup, minte, suflet și inimă. Și astfel colindă poeta eternul tărâm al cuvântului.

Nu „Un regat pentru un cal” dă poeta, ci „Dau totul pentru un/ Cuvânt!” – așa cum mărturisește în poezia cu același titlu, ca semn de dăruire totală. Pentru că el, cuvântul e: „adiere din divin/ a unui psalm șoptit”.

De remarcat că în această carte poeta a adunat poezii publicate în diferite periodice sau antologii, ca și în volume personale, dar a adăugat și multe poezii inedite.

Mariana Popa știe să asculte cu inima, muzica astrală a cuvintelor. Atâtea armonii celeste înalță-n văzduh luându-se la întrecere cu harpele vântului, încât fac, să asculte toate privighetorile. Din toate cuvintele așternute de poetă s-ar putea deschide o expoziție de frumusețe.

Când un poet spune: „Mă-mbrac în propria umbra/ Nu mai sunt singură” (Tropot de culoare), e semn că se omul se identifică, se supune acestei lumini, acestei condiții de muritor, care-și poartă umbra cu sine până în ultima clipă.

Ochiul special al poetei vede ceea ce noi, oamenii nu vedem, aude ceea ce noi nu auzim, simte totul cu simțurile încordate, ea are un alt fel de percepție a existenței. Și toate sub oblăduirea divinității: „Iată!/ Îmi intră în poezie,/ primăvara./ Descătușarea spiritelor naturii/ vine din foamea verde a sărutului ierbii./ Parfumul miresemelor/ mă invadează,/ îmi scânteiază ochii în solare raze./ Păsări îngână al vântului cânt,/ reavănul pământ, tălpile-mi sărută,/ iar eu îl calc.// Izvoare rostogolesc celest zgomot/ desprins din tăcerea lui/ Dumnezeu./ Pășiiți ușor!” (Imn de primăvară).

Poeta nu încetează să se uimească în fața tuturor minunilor creației, a bogăției de culori din anotimpuri, a frumuseților naturale sau create de mână de om, a avuțiilor sufletești cu care sunt înzestrați oamenii. Aceste lucruri o fac să reflecteze asupra vieții, vârstelor spiritului. Nu e de mirare

că toate acestea o îndeamnă la scris, la revărsarea propriilor însușiri artistice pe care le împarte cu dărnicie în folosul oamenilor. Până la durere iubește oamenii, așa cum mărturisește: „mă doare carnea pătrunsă de cântul/ dimineții” (Cântul dimineții). Și tot ea, într-un monolog interior spune în aceeași poezie: „Te doare dimineața, zici?! Da, da, mă aflu în seara vieții,/ inima-mi tresaltă,/ soarele apare în fiecare zi,/ mă lupt ca asfințitul să aștepte,/ pe trepte urc,/ petale însorite culeg,/ cobor scara vieții, zâmbesc dimineții!”

Bucuria de a trăi se manifestă însă, în aproape fiecare clipă, privind în jur, contemplând lumina, soarele, florile, iarba, fluturii îndrăgostiți, stelele: „Iubesc fiorii ploilor de primăvară,/ urc pe umerii verzi ai anotimpului, de bucurie, adun// în palma mea/ luceferii de noapte.// Ziua strâng petale fardate de polen,/ crinii-s îmbrăcați în galben,/ dansează cu coifuri de lumină./ Grădina se deschide spre capriciul/ florilor, oferă tulpinilor în oglinzi/ surâsul din inflorescențe carnale./ Fluturi nuntesc pe trepte de orhidee,/ nu vor să trezească somnul merilor înmuguriți.// Brazii îmbrăcați în verde/ vuiesc/ în concertul vântului/ primăvăratec,/ adevărați titani ai iernilor, ei sunt/ însetați de soare.// Au băut doar din râuri argintate de lună înălțându-se// Spre treptele albastre,/ culeg lacrima pământului, înving negura/ anilor în solstiții, se împodobesc cu eșarfa verde,// se înfrățesc cu ploaia norilor,/ respiră din curcubee în echinocții” (Inflorescențe carnale).

Și autoarea nu obosește să privească, să mediteze asupra acestor frumuseți, datorite de Dumnezeu. În toate lucrurile se află câte o poveste pe care poți s-o inventezi, s-o istorisești sau s-o ascuți pe harpele vântului. Pentru toate acestea, ea mulțumește Cerului așa cum a învățat de la strămoși: „Mulțumesc Fecioarei din ruga mamei pe o/ rostesc mereu!” (Merele de aur).

Fără prea multe mijloace de expresie, autoarea își exprimă ideile clar, pe înțeles, ca o revărsare de gânduri intime pe care nu mai dorește să le țină doar pentru sine. Nu întotdeauna natura este binevoitoare față de om. Sunt situații în care se supără pe ingratitudea omului și atunci se dezlănțuie. E școala naturii de la care nu învățăm mai nimic. Și poeta vrea să-i descifreze în vers, toate secretele.

Există și sintagme reușite: secunda-i orizontală, în siaj de busuioc, vioara de lumină, zbor sub sânnii toamnei, oglinzi de rouă, sora frunzelor de toamnă, fântâni mesianice, sărutul solar, silabele intră în nuntire, dunga cenușie a timpului misterios, simfonia nemărginirii, zgomotul eternității, ș.a.

Dar și definiții filozofice: „Infinitul și eternitatea împreună definesc munții”; „credința,/ Frumoasa icoană a sufletului”; „natura scrie versuri pe iarbă, pe frunze/ și pe cale de buburuze dezmoțite”; „Doamne!/ suferința e un har”; etc.

Mariana Popa este o poetă solară. Ea spune: „Mulțumesc Domnului că mi-a dat Lumina”. Spectacolul lumii o încântă peste măsură. Nici urmă de umbre, de tristeți fără motiv, de angoase. Pare că nimic n-o indignează, n-o sperie, n-o supără. E fericită doar privind în jur, e împlinită în

vers, e bucuroasă pentru că știe să dăruie. Doar emoția adeseori izbucnește în cuvinte ingenuie, mirate de ele însele: „Iubesc spiritul munților, paznici cărunți// ai dorului// străbun pe mioritic meleg, mă cheamă,/ mă cuprind în aura lor./ Lumina lor mă strigă, devin mai puternică,/ ei mă îndeamnă să le vindec/ singurătatea înălțimilor,// să zbor spre graniticii umeri, să pot plânga cu ei// când sunt răniți și furați de/ aurul verde din păduri alpine./ Carpații se țin de mână, se-nlănțuie// într-o horă/ de stânci cu sulițe până/ la norii pufoși ce rodesc în ploii.// Brâu peste Transilvania/ încing” (În aura munților).

Ca și Ana Blandiana, Mariana Pop iubește ploaia din „Jocul cast al naturii”, pentru că: „lacrimile ploii se adună într-un joc cast” (Jocul cast al naturii). Iubirea de natură devine astfel, o mărturie discretă, tandră și luminoasă a iubirii de țară. Despre sine, poeta spune: „Eu? Încă sunt un poem nescris,/ picătură parfumată a grădinii mele”. Dar nu poate să nu recunoască: „aud tristețea/ tăcerii cucului” (Extatica tăcere).

Fiind o fire atât de pozitivă, autoarea revarsă cascade de sunete suave spre oameni, îmbrățișându-i în cuvinte calde, curate, senine, pentru care spune plină de recunoștință: „Doamne! salbă la gātu-mi pune de vorbe bune!” (Unde ești, Doamne?)

Relația cu Dumnezeu este copleșitoare, convinsă că de la El pornește totul: „L-am așteptat pe Dumnezeu și a venit la întâlnire./ Mi-a dat miracolul inspirației./ Mi-a oferit iluminarea” (Freamăt existențial). În puține cuvinte, dublate de tăceri, autoarea își exprimă Crezul moral și Crezul artistic.

Și-i mai cere: „Dă-mi Raiul privirii Tale!/ Dă-mi un strop din harul Tău,/ un dar al Dumnezeirii, atribut al gândirii!/ Pune-mi în degete putere,/ cugete să pot trezi/ cu scrisul,/ abisul să-l înving,/ în leagăn de cuvinte aș vrea/ să dorm./ înainte-mi, flori de metafore/ Presară!” (Unde ești, Doamne?) Adeziunea ei la realitatea divină este covârșitoare: „Mă-nclin și zic:/ Dumnezeul meu,/ Dă-mi ziua de azi,/ Dăruiește-mi/ ziua de mâine!// Am învățat că viața-i/ izvor divin,/ pe-ale tale urme, pe Golgota,/ vreau să revin!” (Golgota).

Cu toate că a cutreierat continentele, inima poetei a rămas fidelă țării sale, pe care o recunoaște a fi cea mai frumoasă din lume, cinstindu-i istoria și valorile spirituale: „Înconjurată de o lumină liturgică/ privesc la cer, văd chipul țării mele oglindit în/ albastrul senin./ Sufletul mi-e în sărbătoare, azi e/ Ziua Țării mele, veacuri străbune/ ne cheamă spre țarini ce zâmbesc în soare./ Mă mângâie cu silabele limbii izvorâte/ din lacrimi de rouă, din guri de râu sau din sclipiri/ de stele./ Vorbele-i sunt pentru mine un etern început,/ prin ele un glas din trecut mă-ncântă, mă-nfrățesc/ cu al pădurii freamăt./ Toți românii se-mbracă în sărbătoare,/ veniți prieteni și ascultați azi glasul limbii noastre/ cu gust de miere!/ Totul în jur tresare, pe cer lucefieri se aprind,/ pomii se destind, și-au pus regești

veșminte, ne oferă fructe coapte/ cu miez de aur,/ grădinile și-au îmbrăcat cămășile cu flori de laur./ Natura zâmbește armoniei în anotimp bogat,/ reverență-i fac și păsările-n zbor înainte de-a pleca spre depărtări./ Chiar „Pasărea măiastră” a lui Brâncuși iubește limba română/ și vrea să asculte/ Rapsodia Română de George Enescu./ Toate florile te iubesc, azi își deschid corolele/ pentru tine, națiune română, în tine se odihnesc/ strămoșii noștri./ Secole au curs cu viteză, rădăcina/ de neam/ român e în tine, istoria toată ai scris-o bine./ Cu tine cântăm pe vecie simfonia nemărginirii”.

Istorie, geografie, artă, cultură, se îngemănează în scrierile Marianeii Popa, scoțând la lumină frumuseți și învățăminte de folos tuturor. Muzica revine ca leit-motiv în multe poezii ale autoarei, dovadă a sensibilității și a gustului estetic al acesteia. Raportarea la obiectivele turistice vizitate este permanentă. Nu se putea ca aceste minunății să fie gustate doar de ea: fascinantul Egipt, Nilul, Valea Regilor, piramidele de la Ghiseh, Sfînxul, faraonul, Cascada Niagara,

Aceste poezii s-au bucurat și de o traducere pe măsură în limba engleză, iar unele, traduse în limba turcă.

De altfel, fiecare obiectiv turistic s-a bucurat de o descriere amănunțită, dar și de o poezie pe măsură.

Și ca un reper fundamental, Shakespeare care transcende secolele, până la noi. Vizitarea Londrei a însemnat un vis împlinit.

Mariana Popa și-a făcut altar din cuvântul pe care-l aduce în dar lui Dumnezeu, sub pașnica Lumină. Simțiri frumoase, sunete de flaute, ninsori de flori de tei, vise și doruri, îngeri, splendori arhitectonice incredibile și izbitor de multă lumină, toate acestea alcătuiesc cadrul unde poeta își așează cuvintele, copiii ei de suflet. Și peste toate acestea, ecoul tinereții care biruie gândul.

O altă secvență importantă a acestei cărți o constituie poeziile cu formă fixă, de spiritualitate niponă, – haiku. Concentrate în doar 17 silabe, acestea sunt esențe tari în sîpete minuscule. Se rețin ușor și sunt foarte plăcute. Gruparea de haiku-uri, poartă numele de „Secvența naturii mirifice”. Câteva exemple: „Cu tălpi desculțe/ calc glia, mă sărută/ semințe-mi cere”; „Ruga zboară-n cer,/ culorile-n asfințit/ pictează-n suflet”; acestea fac parte din volumul „Muzica astrelor”.

Și altele din volumul „Depărtări alungate”: „Vântul e frate/ geamăn cu diamantul,/ taie și-n neant”; „În culori sacre/ văzduhul se curăță,/ grădina-i cu fard”; „Cuvântul-taină, /sămânță perpetuă,/ muguri de pâine”; „În clorofilă/ verdele e absorbit,/ lumina, hrană”; „Mister în pânză,/ un păianjen țese fin/ capcană mare”.

Aceste mici bijuterii pot fi agățate – mărtișor la piept, dar semnifică și concentrarea maximă a expresiei și esență pură de idei estetice.

Și în sfârșit, ultima secvență, Poeme într-un vers, deosebit de frumoase, care trădează o sensibilitate fără cusur.

Ex. „OCTOMBRIE: Parfumul merelor prins complice cu zacusca; CAII: Azi, tropot, nechezat, mâine, în capcane de timp;

ARȘIȚA: Vara râde-n câmpii, sevele fierb în plante.

ALB PUR: Simțiți? Crinii înmiresmează către voi albul.

Dincolo de volumele anterioare, această Antologie de autor constituie un motiv în plus pentru o lectură agreabilă, tonică și mai ales stenică și prin frumusețea versurilor se diferențiază de literatura facilă, veleitară în cea mai mare măsură, de azi.

Cezarina ADAMESCU,
4 Martie 2024

LBRIS

We know
books

01

POEZIA DIN SUFLET

STRIGĂȚ
INTERIOR

MARIANA POPA-POTAISA

SCRISUL DIN VIS

Mi-am văzut sufletul în vis,
proiectat era în culori, în litere
se contopeau, apoi se desfăceau plutind spre
bolta cerului.

De unde oare, au venit?
Din iubire au descins ?
Culeg cuvintele din cupola unui sentiment fluid
venit de la Dumnezeu.

Timpul salută ziua, face loc
umbrelor care rodesc noaptea, cerul devine electric,
albastru
difuzează o stare de grație. Inspirația vine tiptil,
fâlfâie, aduce cuvinte scoase din
clepsidra anilor coborâți din lumina serii
după roșu apus.

E târziu, slovele se destramă,
apoi se adună, sorb miere din flori, eu devin
sora albinelor,
scrisul adoarme pe albul virgin
al foii.

.....
PUBLICATĂ ÎN VOL. „TĂCERI ÎNMIRESMATE”

STRIGĂT INTERIOR

Liniște!
Se vede umbra
unui cuvânt,
avânt îmi ia inima,
roua din ea renaște,
stele încet coboară
în casa-mi
în raze de ambră.

Aripi îmi cresc,
ca un zmeu în furtună
mă-nalț,
zbor și scriu,
scriu și zbor,
cuvinte cad,
ating ploaia,
respirația, sărutul,
strigătul meu interior,
amurguri sângerii.
Îngerii mei păzitori
în juru-mi roiesc,
ai mei cititori, fără putere,
rătăcesc.

Cuvintele-mi în brazdă cad,
semințe încolțesc,
s-aliniază, defilează
...în poezie!

BOTEZUL ASTRAL

Dansez în muzica astrelor.
Plutesc, simt un fior stelar, sângele-mi
cuprinde,
îmi aprinde imaginația.
Intru în clepsidră,
mă fac ghem, nu am loc,
stau în nisipul plin cu anotimpuri
de mult trecute.

Cred în speranța nemuririi cuvântului,
în dimineața
sufletului meu,
aștept învierea speranței.
Printre anotimpuri privesc luna,
se oglindește în ochii stelelor, apare roua,
se odihnește în ochii
florilor, ale corolelor lumii.

Oglinda astrală se mărește, umbra-i
lângă mine se oprește,
deschid ochii mari,
văd îngemănarea
Luminii cu iubirea mea de poezie.
Ascult concertul tăcerii din dorul meu
nemărturisit.
M-am înviorat. Nu mai am aripi,
m-agăț de pletele vântului.

Primesc botezul astral, spre esența vieții
pornesc.
În cuvinte și-n suflet aș vrea
să le cuprind.
Târziu în noapte șoptesc:
Doamne!
Ești Lumină!
Ești cel ce dăruie Veșnicia.
Mi-ai pus cuvântul-balsam pe suflet.
Mulțumesc. Doamne!

FLORILE CUVÂNTULUI

Sufletu-mi piere
odată cu versul,
bucuria mi-e
mereu tânără,vie,
apusul vârstei
fermecat este,
gândul îmbrăcat
în metafore,
modernă se vrea rima,
denudată de artificii,
pentru sacrificii
pregătită-s.
Altfel cum aş respira?
De poezia lui Blaga
Înamorată-s
chiar de pare o fereastră
prin care din real ieşi.
Neexplicatul,
însinguratul gând
înţeles din când în când
stăruitor provoacă
asupra sinelui,
Meditaţie.

Înălțare sau prăbușire,
propășirea-i în vers,
aduce mulțumire!
Florile cuvântului vii sunt,
chiar carnale,
ca zvonuri surde
în urechea somnului
s-aud greieri, sarcofage,
boreale aurore ce plutesc
în vis pe aripile vântului,
semințe împrăștiate,
răsar în canale
sau dispar.

ROSTIRI FIERBINȚI

Trecută-i vârsta arzătoarelor dorințe,
chiar a dezamăgirilor trezite
de absurdul hohot al vieții
ce în clocot fierbe,
salvatoare, liniștea alungă
visceralele trăiri,
amintiri, secvențe de istorii
cărora le aparțin,
răscolesc decenii.
Spre propriul trecut pornesc.

Stea norocoasă m-ai ocrotit,
mi-ai hărăzit lumină în gând,
cuvântul mi-este magma ce erupe
din emoția-mi născută în suflet.
Revarsă-se vulcanul în rostiri
Fierbinți,
minții dă-i vigoare, bogată în sclipiri
să fie,
a fericirii pradă superbă mereu să-nvie,
să-nvingă tăcerea Cuvântului,
al vântului drum să-l descifreze,
să-i fredoneze octavele surghiunite...
în pustiu!

Visez poezie, metafore,
sunt rugă, resemnare, împăcare
cu depărtarea tinereții,
alunecare spre abis, învingătoare,
un vis am prefăcut în realitate.

„Chaque âge a ses plaisirs”!

Poezia, metafora, litera,
surori mi-au devenit,
am oprit a timpului risipire!